

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ivy Hejdkové a soudkyň JUDr. Evy Kotrbaté a JUDr. Nataši Loužilové v detenčním řízení umístěného člověka:

za účasti: [jméno] [příjmení], narozená dne [datum]

bytem [adresa]

zastoupená opatrovníkem advokátem JUDr. Ing. [jméno] [příjmení]

sídlem [adresa]

Psychiatrická nemocnice v Dobřanech

sídlem Ústavní 341, 334 41 Dobřany

o vyslovení přípustnosti dalšího držení ve zdravotním ústavu,

o odvolání Psychiatrické nemocnice v Dobřanech proti rozsudku Okresního soudu Plzeň-jih ze dne 23. 8. 2022, č. j. 23 L 52/2022-46,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se ve výrocích I a II mění tak, že další držení [jméno] [příjmení] ve zdravotním ústavu bylo do [datum], kdy podepsala dobrovolný vstup do Psychiatrické nemocnice v Dobřanech, přípustné.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.
- III. Státu se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Shodu s prvopisem potvrzuje Dana Lamková.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem Okresní soud Plzeň-jih rozhodl tak, že další držení umístěné [jméno] [příjmení], narozené [datum], ve zdravotním ústavu již není přípustné a nařídil propuštění umístěné ze zdravotního ústavu (výrok I a II). Žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení (výrok III). Jmenovanému opatrovníku JUDr. Ing. [jméno] [příjmení], advokátu, přiznal odměnu ve výši 5 200 Kč a náhradu za 21 % DPH ve výši 1 092 Kč, tedy celkem 6 292 Kč (výrok IV). Státu nepřiznal náhradu nákladů řízení spočívající ve znalečném a odměně jmenovaného opatrovníka (výrok V). Na základě provedeného dokazování dospěl k závěru, že již neexistují důvody omezení osobní svobody posuzované a nařídil její propuštění ze zdravotního ústavu.

2. Proti tomuto rozsudku podala Psychiatrická nemocnice v Dobřanech včasné odvolání, které směřovalo do výroků I a II rozsudku. Uvedla, že soud prvního stupně sice měl snahu úplně zjistit skutkový stav věci, následně však dospěl k nesprávným skutkovým zjištěním, resp. provedl jejich nesprávné (neodborné) zhodnocení, když upřednostnil své laické (medicínsky neodborné) zhodnocení stavu věci a přání opatrovníka nad důkazy odbornými (provedenými znalečným posudkem a lékařskou zprávou ošetřujícího lékaře) a vynesl tak nesprávný (a v praxi jen obtížně vykonatelný) rozsudek. Další otázkou je, zda-li soud i pečlivě uvážil míru své zodpovědnosti za případná rizika a možné negativní následky vyplývající ze svého meritorního rozhodnutí. Posuzovaná žádné léky neužívá, po přemístění do Psychiatrické nemocnice v Dobřanech se dožadovала právníka, produkovala hypochondrické bludy. Měla pocity bezpráví a příkoří, snížený kontakt s realitou, paranoiditu, narušené myšlení a vnímání kverulace. Spolupráce s pacientkou je velmi omezená, informace cenzuruje a její stav není stabilizován. Dle znalkyně není dosud schopna samostatné extramurální existence a je potřeba zajistit celodenní dohled nad užíváním léků. V chování se jeví nadále jako nevyzpytatelná. Soud rozhodl v přímém rozporu s odborným doporučením znalce a ošetřujícího lékaře. Psychiatrická nemocnice navrhla, aby odvolací soud rozsudek v napadené části zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k novému projednání, respektive k novému posouzení a zhodnocení provedených důkazů.

3. Opatrovník umístěné navrhl potvrzení napadeného rozsudku, byť jeho klientka trpí psychickou poruchou, avšak konflikty měla mít jen se svojí rovněž psychicky nemocnou matkou. Otec umístěné je sice postarší člověk, ale dle opatrovníka je schopen svoji dceru přimět k brání léků a ta má právo užít si alespoň několika let poklidného života. Dne [datum] umístěná podepsala dobrovolný vstup do nemocnice s tím, že je schopna pochopit smysl další hospitalizace i léčby. Opatrovník však neví, jestli jeho klientka dochází k nějakému ambulantnímu psychiatrovi, zda bere léky a jestli skutečně žije u svého otce poté, co byla z nemocnice propuštěna. Neví, zda probíhá řízení o omezení svéprávnosti paní [příjmení].

4. Odvolací soud přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně v části odvoláním napadené včetně řízení, které jeho vydání předcházelo podle § 28 z. ř. s. Přihlédl k odvolání Psychiatrické nemocnice v Dobřanech a řízení doplnil výsledkem znalkyně MUDr. [jméno] [příjmení] (§ 213 odst. 4 o. s. ř.). Z její výpovědi bylo zjištěno, že při vyšetření posuzovaná byla orientovaná místem a znalkyně zjistila, že je schopna základní sebepečce. Na druhou stranu se však jedná o pacientku paranoidní, která nadále trpí bludy vůči své matce. Ke svému zdravotnímu stavu je totálně nekritická, naléhala na propuštění z nemocnice, neboť je zdravá a nepotřebuje se léčit. Posuzovaná byla v Dobřanech hospitalizována už v roce 2004 a v roce 2013 s diagnózou schizofrenie, ale poté se nikde ambulantně neléčila. Byť byla posuzovaná umístěna na oddělení s volnějším režimem, odpovídala na dotazy znalkyně psychoticky. Existovalo podezření, že týrá svoji matku, nebylo zřejmé její finanční a sociální zajištění. Proto znalkyně navrhla šestiměsíční umístění ve zdravotnickém uzavřeném zařízení, aby se prošetřil její vztah k matce a možnost jiného bydlení. Pokud by totiž byla propuštěna, zvláště její matce by hrozilo určité nebezpečí z důvodu nevyzpytatelného chování pacientky, a to především za situace, pokud by přestala brát léky. Pokud by otec zajistil pravidelné

užívání léků pacientkou, její bludné produkce by se mohly zmírnit či dokonce vymizet, mohla by se léčit i ambulantně. Nemoc je však u ní přítomna trvale.

5. Pověřená zaměstnankyně nemocnice k věci uvedla, že dne [datum] byla umístěná propuštěna z nemocnice a od té doby o ní nejsou žádné zprávy, na psychiatrickou ambulanci nemocnice nedochází. Při propuštění měla s sebou příslušné léky. Především ze znaleckého posudku vyplynulo, že u pacientky není možná ambulantní ani domácí péče, jelikož byla opakovaně hospitalizována a do nemocnice opětovně přijímána, neboť odmítá medikamentózní léčbu. Před posledním umístěním se o pacientku starala matka, o jejím otci neměli žádné informace. Pacientka neměla náhled na své onemocnění, trpěla bludnými produkcemi i vůči lékařům různých zdravotnických oborů. Pacientka pod dojmem propuštění z nemocnice na základě napadeného rozsudku podepsala informovaný souhlas k hospitalizaci a nemocnice ten následující týden využila k edukaci jejího otce.

6. Odvolací soud poté dospěl k závěru, že odvolání Psychiatrické nemocnice v Dobřanech bylo do [datum] důvodné.

7. V průběhu odvolacího řízení Psychiatrická nemocnice v Dobřanech sdělila, že umístěná [jméno] [příjmení], [datum narození], podepsala dne [datum] dobrovolný vstup do Psychiatrické nemocnice v Dobřanech a je schopna pochopit smysl další hospitalizace i léčby. Je s ní srozuměna a souhlasí s ní. Její otec, kterému bylo v té době 88 let, neměl žádné předchozí zkušenosti s péčí o pacientku. Nevěděl nic o její nemoci, nevěděl, že je bez peněz, že si nepožádala o invalidní důchod. Ošetřující lékař byl velmi překvapen rozsudkem soudu prvního stupně, jelikož pacientku léčil delší dobu a kromě dvou dovolenek u otce a několika procházek po areálu nebylo zřejmé, jak se bude chovat mimo nemocnici.

8. Z obsahu spisu vyplývá, že Okresní soud Plzeň-jih usnesením ze dne 24. 5. 2022, č. j. 23 L 52/2022-7, rozhodl tak, že podle § 38 odst. 1 písm. b) zákona č. 372/2011 Sb. došlo k převzetí [jméno] [příjmení], narozené [datum], do zdravotního ústavu dne [datum] ze zákonných důvodů a tyto důvody nadále trvají. Usnesení nabylo právní moci dne [datum]. Usnesením ze dne [datum] Okresní soud Plzeň-jih ustanovil znalkyni z oboru zdravotnictví – psychiatrie MUDr. [jméno] [příjmení] k vypracování znaleckého posudku. Z jeho závěrů vyplývá, že v popředí klinického obrazu umístěná je paranoidní a hypochondrická bludná produkce a defekt osobnosti. Verbální kontakt je navoditelný, ale je omezený na její spontánní produkci, na dotazy neodpovídá, je nekritická, anosognostická a bez dohledu by neužívala řádně léky. Vyžaduje celodenní léčebnou péči ve speciálním psychiatrickém zařízení. Není schopna rozhodovat o svém zdravotním stavu a léčení, jediným možným řešením je její hospitalizace. I nadále se jeví v chování nevyzpytatelná. Posuzovaná trpí duševní poruchou trvalého rázu – nediferencovanou schizofrenií, nemá náhled na své duševní onemocnění a nutnost léčby. Prognóza vývoje onemocnění je nepříznivá, jedná se o stav léčbou minimálně ovlivnitelný, který se bez řádné medikace bude postupně zhoršovat. Psychiatrická nemocnice v Dobřanech dala podnět k zahájení řízení o přezkoumání svéprávnosti posuzované [jméno] [příjmení] dne [datum] a toto řízení je vedeno u Okresního soudu Plzeň-jih pod sp. zn. 13 Nc 1053/2022.

9. Z výše uvedeného je nepochybné, že do dne [datum], kdy umístěná ze shora uvedených důvodů podepsala dobrovolný vstup do Psychiatrické nemocnice v Dobřanech, bylo její držení v souladu s § 81 odst. 2 z. ř. s. přípustné. Pacientka nebyla ve stavu, kdy by mohla být propuštěna do domácího léčení, jak vyplynulo ze znaleckého posudku, výpovědi znalkyně i zdravotnické dokumentace. Navíc nebylo zřejmé, kdo by se o umístěnou nadále postaral, poskytl jí bydlení, finančně ji zabezpečil a dohlédl nad její další nezbytnou psychiatrickou léčbou, když matka tou osobou být nemohla. Dle odvolacího soudu otec umístěné takové záruky neskýtal, ostatně ani opatrovník nemá informace o tom, zda se umístěná skutečně po propuštění z nemocnice nastěhovala do jeho bydliště a jaký je její další osud.

Shodu s prvopisem potvrzuje Dana Lamková.

10. Odvolací soud proto dle § 220 odst. 1 písm. a), b) o. s. ř. změnil napadený rozsudek ve výrocích I a II, kdy v souladu s § 73 z. ř. s. alespoň deklaroval zákonnost držení umístěné ve zdravotním ústavu po určité přesně vymezenou dobu.

11. O nákladech řízení před soudy obou stupňů bylo rozhodnuto dle §§ 23, 74 z. ř. s. za použití § 224 odst. 1, 2 o. s. ř., kdy nebyly shledány žádné okolnosti případu, které by přiznání náhrady nákladů řízení některému z účastníků odůvodňovaly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je přípustné dovolání k Nejvyššímu soudu, jestliže rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího soudu nebo která v rozhodování Nejvyššího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je Nejvyšším soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být Nejvyšším soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. Dovolání se podává u soudu prvního stupně do dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí.

Plzeň 9. ledna 2023

JUDr. Iva Hejduková v. r.
předsedkyně senátu